

آیا زنان رهبران صلح‌جوتری هستند؟

نگاهی به پیامدهای مشارکت زنان در سطوح عالی سیاست

سیدعبدالمجید زواری

احسان جعفری‌فر

اسدالله یازوکیان

جواد عفراوی

اندیشکده روابط بین‌الملل

عنوان و نام پدیدآور : آیا زنان رهبران صلح‌جوتری هستند؟ : نگاهی به پیامدهای مشارکت زنان در سطوح عالی سیاست / سیدعبدالمجید زواری... [و دیگران] : ویراستار زهرا خانیانی؛ پدیدآورنده اندیشکده روابط بین‌الملل، با همکاری موسسه احیاء صنایع نرم آینده.

مشخصات نشر : تهران: شهر یاس، ۱۳۹۹.

مشخصات ظاهری : ۱۸۳ ص.

شابک : 978-600-833715-7

وضعیت فهرست نویسی : فیا

یادداشت : سیدعبدالمجید زواری، احسان جعفری‌فر، اسدالله پازوکیان، جواد عفرای.

یادداشت : کتابنامه: ص. ۱۷۳.

عنوان دیگر : نگاهی به پیامدهای مشارکت زنان در سطوح عالی سیاست.

موضوع : زنان -- فعالیت‌های سیاسی

موضوع : Women-- Political activity

موضوع : فمینیسم -- جنبه‌های سیاسی

موضوع : Feminism -- Political aspects

موضوع : زنان سیاستمدار -- نمونه‌پژوهی

موضوع : Women politicians -- Case studies

شناسه افزوده : زواری، سیدعبدالمجید، ۱۳۶۰ -

شناسه افزوده : اندیشه روابط بین‌الملل

شناسه افزوده : موسسه احیاء صنایع نرم آینده

رده بندی کنگره : Q۱۲

رده بندی دیویی : ۳۰۷.۳

شماره کتابشناسی ملی : ۷۳۷۴۵۸۵

عنوان: آیا زنان رهبران صلح‌جوتری هستند؟

نویسندگان: سیدعبدالمجید زواری، احسان جعفری‌فر، اسدالله پازوکیان و جواد عفرای

ویراستار: زهرا خانیانی

طراح جلد و صفحه‌آرا: کوثر خانیانی

پدیدآورنده: اندیشکده روابط بین‌الملل با همکاری موسسه احیاء صنایع نرم آینده

ناشر: شهر یاس

تعداد: ۱۰۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۹

تلفن مرکز پخش: ۰۹۱۲۵۶۴۵۴۶۳

پست الکترونیکی: irtt.ir@gmail.com

قیمت: ۶۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۳۳۷۱۵-۷

کلیه حقوق متعلق به اندیشکده روابط بین‌الملل بوده و هرگونه تکثیر این کتاب به‌صورت کاغذی و الکترونیکی بدون مجوز کتبی از اندیشکده ممنوع است. برای تهیه این کتاب می‌توانید به وب‌سایت اندیشکده روابط بین‌الملل به نشانی www.irthink.com مراجعه کنید.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱۱	مقدمه
۱۳	مفهوم صلح در روابط بین الملل
۱۴	مفهوم قدرت در نظام بین الملل
۱۶	منابع قدرت
۱۹	بخش اول
۱۹	چارچوب تحقیق
۲۱	فصل اول: کلیات تحقیق
۲۱	پیشینه تحقیق
۲۲	متدلوژی تحقیق
۲۲	اهداف و فرضیه‌های تحقیق
۲۲	فرضیه‌ها
۲۵	فصل دوم: ادبیات تحقیق
۲۵	مقدمه
۲۸	زنان و سیاست
۲۹	جنسیت و حکومت: مفاهیم و چارچوب‌ها
۳۳	قدرت جنبش‌ها
۳۴	زهاده‌سازی فعالیت‌ها

۳۸.....	زنان در رأس
۴۰.....	نتیجه
۴۳.....	بخش دوم
۴۳.....	مبانی نظری
۴۵.....	فصل سوم: فمینیسم و روابط بین الملل
۴۸.....	اهداف فمینیست‌ها در روابط بین الملل
۴۹.....	مکاتب مخالف فمینیستی در روابط بین الملل
۵۰.....	الف) فمینیسم لیبرال
۵۳.....	ب) فمینیسم اصول‌گرا
۵۴.....	ج) فمینیسم رادیکال
۵۶.....	د) فمینیسم پست‌مدرن
۵۶.....	فمینیسم در روابط بین الملل
۶۲.....	روابط بین الملل فمینیستی پس از واقعه یارمه پتامیر
۶۳.....	آینده فمینیسم در روابط بین الملل
۶۵.....	فصل چهارم: زنان و صلح
۶۵.....	مقدمه
۶۶.....	پیشینه تاریخی
۶۹.....	آثار درگیری‌های مسلحانه بر زنان و دختران
۷۲.....	تلاش برای مشارکت در صلح بر پایه جنسیت
۷۴.....	زنان و صلح
۷۹.....	آثار و تفاوت‌های حضور زنان در عملیات صلح
۸۰.....	زنان و صلح نوبل
۸۰.....	جین آدامز سال ۱۹۳۱، به پاس تلاش در راه توقف جنگ جهانی اول
۸۹.....	جمع‌بندی
۹۳.....	فصل پنجم: زنان در منصب رهبری
۹۳.....	زنان؛ مدیران متفاوت
۹۵.....	پدیده زنان سیاست‌مدار

۱۰۴	تفاوت‌های جنسیتی در رهبری و امور نظامی
۱۰۹	ورود زنان به سیاست و پایبندی کشورها به صلح
۱۲۳	بخش سوم
۱۲۳	مطالعه موردی
۱۲۵	فصل ششم: لیونی، وزیر امور خارجه اسرائیل
۱۲۵	مقدمه
۱۲۵	لیونی کیست؟
۱۲۷	مسئولیت‌های سیاسی
۱۲۸	وابستگی‌های سیاسی
۱۳۰	لیونی و چالشی به نام امنیت
۱۳۱	لیونی و فلسطین
۱۳۳	لیونی و نقشه راه
۱۴۲	لیونی و مقابله با ایران
۱۴۵	جمع‌بندی
۱۴۷	فصل هفتم: مطالعه موردی: مرکل، صدراعظم آلمان
۱۴۷	مقدمه
۱۴۸	مرکل کیست؟
۱۶۱	مرکل و پرونده هسته‌ای ایران
۱۶۵	بندبازی مرکل در مناقشه روسیه-گرجستان
۱۶۸	جمع‌بندی
۱۶۹	بخش چهارم
۱۶۹	نتیجه‌گیری
۱۷۰	نتیجه‌گیری
۱۷۳	فهرست منابع

■ پیشگفتار

سال ۱۳۸۴ در دومین ترم کارشناسی ارشد با نظریه جدیدی آشنا شدم که با نگاهی جنسیتی به روابط بین‌الملل معتقد بود ورود زنان به سطوح عالی سیاست، به تقویت صلح در جهان منجر خواهد شد. برای من که همواره مشتاق مباحث جدید بودم، این موضوع جذاب آمد و پس از مشورت با استاد عزیزم، جناب آقای دکتر محمد کتانی، تصمیم گرفتم بر این شد روی این موضوع به‌عنوان پایان‌نامه کارشناسی ارشد کار شود.

فیلترینگ اینترنت و بررسی به‌منافع آزاد از جمله چالش‌هایی بود که در روند کار با آن مواجه شدم. متأسفانه بر اساس الگوریتمی که در آن مقطع زمانی بر اینترنت کشور حاکم بود، اغلب کلیدواژه‌هایی که برای جست‌وجوهایم استفاده می‌شدند، فیلتر و غیرمجاز بودند و بخش قابل‌توجهی از زمان من صرف دور زدن فیلترینگ برای دسترسی به منابع موردنیاز شد.

باین‌حال، به‌رغم همه این چالش‌ها، پس از نزدیک به سه سال نسخه اولیه کار آماده شد و در اسفندماه ۱۳۸۷ نهایتاً این پژوهش به‌عنوان نخستین اثر فارسی در این حوزه^۱ با نمره ممتاز دفاع و موردقبول قرار گرفت. پس از این مرحله به‌شدت مشتاق بودم تا به‌صورت عمیق‌تر روی این موضوع کار کنم و ماحصل یافته‌هایم را در اختیار جامعه علمی قرار دهم. باین‌حال، با توجه به مراکز پژوهشی یا اجرایی کشور متوجه شدم در نگاه اغلب افرادی که با آن‌ها صحبت کرده‌ام، موضوع مقوله‌ای فائزتری یا تقلیل‌گرایانه از روابط بین‌الملل است که ابدأ جزو اولویت‌های آن‌ها نیست.

همین بی‌اعتنایی‌ها و برخوردهای سرد و مهم‌تر از آن مشغول شدن به دغدغه‌های روزمره باعث شد تا این موضوع برای چند سالی به فراموشی سپرده شود. در مقطع دکتری مجدداً به فکر افتادم این موضوع را ادامه دهم و به‌صورت ژرف‌تری روی ابعاد مختلف آن کار کنم. باین‌حال، هرچه بیشتر تلاش می‌کردم، برخوردهای جامعه مرا متوجه می‌کرد که این موضوع گویی اولویت جامعه نیست و باید طرحی نو دراندازم.

به هر سو، با گذشت زمان تقریباً فعالیت‌های من در این حوزه متوقف شد و بازی روزگار من را به حوزه‌های دیگری هدایت کرد. باین‌حال، با توجه به زحماتی که برای این پژوهش کشیده بودم و فقدان

۱. تا آن مقطع زمانی به‌جز چند مقاله مختصر ژورنالیستی، پژوهش عمیقی در حوزه تأثیر جنسیت رهبران بر جهت‌گیری سیاسی آن‌ها وجود نداشت.

مطالب تخصصی در این حوزه که با گذشت بیش از یک دهه همچنان فقدان آن مشاهده می‌شود، تصمیم گرفتم با انتشار یافته‌های پایان‌نامه‌ام در قالب کتاب، گامی هرچند کوچک در جهت تقویت ادبیات صلح و مطالعات زنان بردارم. از این رو، با توجه به گذشت قریب بیش از دوازده سال از انجام پژوهش، و لزوم به‌روزرسانی مطالب و اطلاعات کتاب، موضوع را با دوست نخبه و پرتلاشم جناب آقای احسان جعفری‌فر در میان گذاشتم و ایشان تا حد امکان با کمترین تغییر در ساختار کتاب، زحمت به‌روزرسانی اطلاعات کتاب را بر عهده گرفتند.

در تکمیل بخش‌هایی از کتاب هم دوستان خوبم آقایان دکتر اسدالله پازوکیان و جواد عفرای مشارکت داشتند که در اینجا از همه این عزیزان تشکر و قدردانی می‌کنم. در پایان این نکته را یادآور می‌شوم که با وجود همه تلاش‌هایی که برای هرچه بهتر شدن این پژوهش انجام شده است، اما قطعاً این کتاب نیز همچون هر تحقیق دیگری کامل نیست و از شما خوانندگان فرهیخته خواهشمندم با پیشنهادها و نظرهای سازنده خود، ما را در برطرف کردن کاستی‌های کار یاری فرمایید. صمیمانه از همراهی شما سرزن گرامی متشکرم.

سید عبدالمجید زواری

مدیر اندیشکده روابط بین‌الملل